

Europeisk Ungdoms retorikkhefte

INNHALDSFORTEGNELSE

KJÆRE EUROPEER!	3
OM EUROPEISK UNGDOM	4
HVORDAN OPPFØRE SEG PÅ STAND.....	5
TIPS TIL VERVING	6
FAKTA OM EU	9
NORGES TILKNYTNING TIL EU	13
HVORFOR TRENGER VI EU?.....	14
HVORFOR NORSK EU-MEDLEMSKAP?.....	14
DEL 2: POLITIKKOMRÅDER	15
ENERGI OG KLIMA	16
EUS ORGANISERING OGDEMOKRATI	20
ØKONOMISK SAMARBEID OG EURO.....	25
SCHENGEN OGJUSTISSAMARBEID.....	28
MIGRASJON.....	31
ALTERNATIVER TILEØS?.....	32
FORHOLDET TILTREDJELAND	34
FISKERIPOLITIKK	35
OLJE.....	36
LANDBRUKSPOLITIKK	37
DIGITALISERING	38
PERSONVERN	41
UTDANNINGOGFORSKNING	42
ARBEIDS- OG SOSIALPOLITIKK.....	45
SAMFERDSEL	46
MAT OG HELSE.....	47
DEL 3: HVORFOR SKAL VENSTRESIDEN OG HØYRESIDENVÆRE FOR EU?	50
HVORFOR VENSTRESIDEN BØR VÆRE FOR EU.....	51
HVORFOR HØYRESIDEN BØR VÆRE FOR EU	53

Kjære Europeer!

Målet med Europeisk Ungdoms retorikkhefte er at våre aktive medlemmer skal ha et enkelt oppslagsverk hvor dere kan finne gode argumenter for EU som kan brukes både på stand, i debatter og i diskusjoner med venner og bekjente om EU og de ulike politikkområdene som er relevante i den sammenheng.

Dette er et internt dokument og skal ikke deles med noen utenfor organisasjonen.

I den første delen av heftet vil du finne tips til hvordan man kan oppføre seg på stand og hvordan man kan verve mer generelt. Her finner du i tillegg noen grunnleggende fakta om EU og om Norges forhold til EU samt de mest grunnleggende argumentene for norsk EU medlemskap.

I den andre delen tar vi for oss de fleste politikkområdene EU jobber med. Under hvert politikkområde vil vi redegjøre for Europeisk Ungdoms standpunkt, noen generelle fakta om EUs arbeid på området. I tillegg finner du svar på vanlige påstander om de ulike saksområdene.

Avslutningsvis finner du noen sider med argumenter tilpasset henholdsvis høyresiden og venstresiden i norsk politikk.

God lesning og lykke til med vervingen eller i debatt!

Om Europeisk Ungdom

Europeisk Ungdom er en partipolitisk uavhengig ungdomsorganisasjon som jobber for et aktivt norsk medlemskap i Den europeiske union. Vi ønsker et samlet Europa der demokratiske land inngår forpliktende samarbeid for å løse felles utfordringer. I tillegg jobber vi for å heve ungdoms kunnskapsnivå om EU og Norges forhold til Europa.

Europeisk Ungdom er en organisasjon med rundt 1000 medlemmer fordelt på lokal- og fylkeslag over hele landet. Den daglige aktiviteten foregår på lokalt nivå og består av alt fra skolebesøk og stands til foredrag, skolering av våre medlemmer, debatter og sosiale sammenkomster.

Av nasjonale arrangement gjennomfører vi en årlig vinterkonferanse i februar hvor vi simulerer Europaparlamentet, sommerleir i juli og landsmøte i september/oktober. Hovedvekten ligger på lokal aktivitet i våre rundt 15 aktive lokal- og fylkeslag i hele landet.

Europeisk Ungdom ble opprettet i 1973, like etter den første folkeavstemningen om norsk EF-medlemskap i 1972. Organisasjonen var sentral i den norske EU-kampen i 1994 og var i 90-årene en av Norges største ungdomsorganisasjoner med nærmere 10 000 medlemmer.

Hvordan oppføre seg på stand

Førstanden

Velg en hovedansvarlig for standen, gjerne et styremedlem. Denne har som oppgave å kontakte skolen og spørre om lov til å stå på stand, sørge for å skaffe materiell og eventuell snacks til standen og samle nok medlemmer til å stå på stand. Et tips er å møtes kvelden før standen og ha en liten verveskolering, skoleringen finner du ferdig laget på «for aktive»-siden på nettsidene våre. En annen mulighet er også å invitere noen fra sentralstyret til å være med på stand. Husk å spørre i god tid!

På stand

De færreste kommer frivillig bort til en stand for å prate, du må som oftest aktivt lokke folk til deg for å få dem i prat og for å få ut budskapet. Det betyr at du må legge fra deg noen sosiale hemninger og ta kontakt med folk du ikke kjenner for å selge dem et politisk budskap. Smil og ha en åpen holdning, vær litt «kul». Det verste man kan gjøre er å stå bak bordet og prate med hverandre - dere trenger (forhåpentligvis) ikke å overbevises om at Norge bør være med i EU!

Målet ditt på stand er å engasjere folk i EU-spørsmålet, gi informasjon, gjøre organisasjonen synlig og først og fremst - verve nye medlemmer. Start gjerne med et spørsmål som engasjerer eller får tilhøreren til å tenke. Du kan for eksempel spørre om en aktuell hendelse, hva de bryr seg om eller noe mer generelt - brukfantasiaen.

["Visste du at store deler av Norges lovgivning bestemmes av franskmenn?", "Hva vet du om EU?" eller "Visste du at Norge er 75 % medlem av EU?", "Har du hørt om blablabla-direktivet?"].]

Som avslutning kan du invitere folk som ønsker å vite mer, eller kanskje vil bli medlem, til et medlemsmøte samme dag eller kort tid etterpå med en introduksjonsskolering eller en diskusjon om et aktuelt tema. Sentralstyret er alltid behjelpelig med å stille opp som skolerere hvis dere sier ifra noen uker på forhånd.

Huskeliste:

- Smil! og dress down - ha helst på deg en Europeisk Ungdom-t-skjorte eller genser
- Vær oppsøkende og ta kontakt med elevene. De fleste kommer ikke av seg selv.
- Ha med noe som trekker folk til standen - boller, tvist, belgiske vafler eller drops, kun fantasien setter grenser (og det kan frifondsfinansieres)
- Bruk minst mulig tid på kverulanter. Du kan for eksempel diskutere kort for så å konstatere på en høflig måte at «her blir vi nok ikke enige» for så å rette oppmerksomheten mot andre tilhørere.
- Hold standen ryddig.

- Hold deg til sannheten. Hvis du er usikker på noe, ta kontakt med andre på standen som kanskje vet mer om saken. Eventuelt kan du si som sant er at «dette vet jeg faktisk ikke».
- Ikke stå bak standen og prat med andre medlemmer, stå på siden eller foran for å virke mer «approachable»

Ha noe å invitere nye og potensielle medlemmer på - det kan være en introduksjonsskolering eller en pizzakveld (eller begge deler). Ha gjerne en interesseliste folk kan skrive seg på for å motta en sms om medlemsmøtet, eller oppfordre folk til å følge dere på Facebook.

Tips til verving

Ulike argumenter fungerer på ulike mennesker, så for verving er det ingen «one size fits all»-metode. Prøv å tilpasse budskapet til personen du snakker med. Om du skal verve vennervet du hva vedkomne er opptatt av - er det de politiske sakene, det sosiale med å være med i Europeisk Ungdom eller karrieremulighetene og erfaringene til CV-en som fungerer best? Her er det bare å prøve seg frem.

Når man skal verve venner og bekjente, kan man også gjøre dette indirekte gjennom ofte å nevne hvor gøy man har hatt det på arrangementer i Europeisk Ungdom. Mange drømmer om å være en del av en sammensveiset gjeng som finner på mye gøy sammen, Europeisk Ungdom har denne funksjonen for mange.

Resten av dette heftet redegjør for våre viktigste politiske argumentene, her har vi imidlertid samlet andre argumenter du kan bruke. Et godt utgangspunkt er uansett å spørre deg selv hvorfor du selv er aktiv i Europeisk Ungdom.

Hvorfor bør DU bli medlem av Europeisk Ungdom?

- Vi har en veldig god organisasjonskultur, det er sjelden dårlig stemning, det er et lavt konfliktnivå og vi har det veldig gøy på våre arrangementer
- Man får venner for livet (og kanskje til og med en kjæreste), ikke bare norske venner, men venner fra hele Europa.
- Som medlem får du mulighet til å delta på flere studieturer og internasjonale arrangementer over hele Europa
- Du får en kunnskap om Europa og EU som er etterspurt i Norge. Se på de som tidligere har vært aktive i Europeisk Ungdom og hvor de er nå – der er det flust av ambassadører, fremtredende politikere og næringslivsfolk har erfaring fra Europeisk Ungdom, og det er ikke utengrunn.
- Du får gode venner i flere norske ungdomspartier og i andre tverrpolitiske organisasjoner, dette er utrolig verdifullt både nå og senere i livet. Dette er særlig verdifullt for de som allerede er aktive i et ungdomsparti - på våre debattskoleringer får man øve seg mot en ekte AUF-er, ikke et Unge Venstre-

medlem som simulerer en AUF-er.

- Internasjonal erfaring som nesten ingen andre norske ungdomsorganisasjoner gir deg. Svært mange av våre tidligere og nåværende tillitsvalgte kan allerede smykke seg med et og annet kult internasjonalt traineeship eller lignende. At de har erfaring fra Europeisk Ungdom, skal ikke undervurderes som en viktig grunn til at de har fått slike muligheter.

Fakta om EU

Hva er EU?

EU er en økonomisk og politisk samarbeidsorganisasjon bestående av demokratiske stater i Europa. Medlemslandene vedtar sammen lover og regler som gjelder i hele EU. Beslutningene i EU styrer politikken på en rekke viktige områder, først og fremst økonomien og arbeidslivet, dessuten distriktspolitikken, innvandringen, miljøpolitikken og mer. EUs «grunnlov» er traktater –internasjonale avtaler– inngått av medlemslandene som definerer hva Unionen kan, og ikke kan gjøre.

De fire friheter

EU er basert på de såkalte fire friheter: fri bevegelse av mennesker, varer, kapital og tjenester. Kortsagt betyr det at man som EU-borger skal kunne bo, studere, arbeide, pensjonere seg, feriere og reise fritt i hele EU. Alle varer som kan selges i ett medlemsland skal som hovedregel kunne selges i alle andre medlemsland, slik har EU bygd ett felles marked.

Institusjonene

Europakommisjonen: Fungerer som EUs “regjering”. Kommissærene har mange av de samme oppgavene som statsrådene har i Norge, og styrer over hvert sitt departement (generaldirektorat/DG). Kommisjonen skal handle etter Europas beste og dermed ikke hevde nasjonale interesser. Kommisjonen ledes for tiden (2014-2019) av Jean-Claude Juncker fra Luxembourg. Som EUs utøvende makt er det Kommisjonen som foreslår ny lovgivning. For at forslaget skal bli EU-lov, må det først godkjennes av både Europaparlamentet og Ministerrådet.

Europaparlamentet (EP): EUs eneste *direkte* folkevalgte organ. Det er valg hvert femte år hvor 751 representanter velges ut fra nasjonale partilister. De nasjonale representantene organiserer seg ut fra europeiske partigrupper og jobber, sitter og stemmer med de europeiske partifellene i EP. Nasjonal tilhørighet har altså lite å si, det er partipolitiske skillelinjer som avgjør. Man sier dermed at Europaparlamentet er et overnasjonalt organ, og ikke mellomnasjonalt. Dette vises i debatter og vedtak hvor EP gjerne er mer radikale i forslagene (til tross for at det konservative partiet er størst) enn det mer diplomatiske Rådet. Parlamentarikerne kalles gjerne MEPs (Member of the European Parliament).

Ministerrådet: Består av statsrådene fra hvert medlemsland. Når saker om miljø diskuteres, samles de 28 miljøministrene. Når fiskeri diskuteres, møtes fiskeriministrene og så videre. Når Rådet skal bli enige forsøker man å oppnå enstemmighet, men kan også ta avgjørelser hvor noen av medlemslandene kan bli nedstemt. Institusjonene er indirekte valgt av medlemslandenes velgere, ettersom det er Regjeringenes representanter som møter. Man sier at Rådet er en mellomnasjonal institusjon ettersom den er bygget opp av medlemslandene.

Det europeiske råd (EC): Også kjent som EUs toppmøter. Her møtes alle stats- og regjeringssjefene (president eller statsminister, alt ettersom) og ofte utenriksministere for å diskutere EUs overordnede strategi. Traktatendringer og andre store saker avgjøres som oftest i Det europeiske råd. Det europeiske råd ledes av Donald Tusk fra Polen. Jobben hans er blant annet å hamre ut kompromissersom kan få bredest mulig flertall, lede sekretariatet mellom møtene og å representere Unionen utad sammen med kommisjonspresidenten. Det europeiske råd møtes minst fire ganger i året. De har ingenting med den daglige beslutningstakingen å gjøre, og må ikke blandes med (Minister-)Rådet eller Europarådet (Torbjørn Jagland). Sistnevnte har forøvrig ingenting med EU å gjøre.

EU-domstolen (ECJ): Tolker EUs lover, traktater og regler, og dømmer ut ifra dem. Kan ta opp saker mot land, selskaper og enkeltpersoner. Det finnes ingen ankeinstans etter EU-domstolen. Domstolen jobber mye med rådgivning til nasjonale domstoler, og kan også ta saker som er avgjort i nasjonale domstoler. Det finnes ingen ankeinstans etter EU-domstolen.

Sentralbanken (ECB): Er ikke en formell EU-institusjon, men er likevel verdt å nevne her. Sentralbanken styrer renten og pengemengden i eurosonen, det vil si de 19 EU-landene som har myntenheten. ECB styres av lederne for de nasjonale sentralbankene i Eurosonen, og ledes av Mario Draghi som har blitt et kjent fjes i løpet av finanskrisen.

Hvordan fatter EU beslutninger?

EU kan vedta tre forskjellige typer «lover»: Forordninger, direktiver og beslutninger. Forordninger er direkte bindende i alle medlemslandene. Direktiver er rammelover som setter minstestandarder, men som lar det være opp til medlemslandene hvordan de skal få det til i detalj og om de vil ha strengere regler. Beslutninger er bindende «lover» for dem de gjelder, for eksempel selskaper eller enkeltpersoner.

I hovedsak vedtas EU-lovgivning på denne måten:

EU-kommisjonen foreslår lovgivning, Ministerrådet og Europaparlamentet debatterer forslaget. For at forslaget skal bli vedtatt må både medlemslandenes representanter i Ministerrådet og politikerne i Europaparlamentet bli enige. Hvis ikke blir forslaget forkastet.

Noen politikkområder, spesielt sikkerhets-, forsvars- og utenrikspolitikk må vedtas enstemmig i Ministerrådet. Europaparlamentet spiller en begrenset rolle på disse områdene, og må ifølge traktatene kun konsulteres.

Maktdelingen mellom EU-kommisjonen og medlemslandene:

EU-kommisjonen har enerett på å utøve myndighet når det gjelder:

- Tollunionen

- Felles konkurranseregler
- Pengepolitikk for Eurosonen
- Bevaring av fiskeribestander

- Felles forbrukerpolitikk
- Visse internasjonale avtaler med tredjeland

EU-kommisjonen og medlemsstatene deler på å utøve myndighet når det gjelder:

- Det indre marked
- Miljøpolitikk
- Jordbruk og fiskeri
- Transport
- Energi
- Felles justispolitikk

Alle andre politikkområder bestemmer medlemslandene over selv, og EU kan kun spille en koordinerende rolle. Selv om EU-kommisjonen har enerett på visse områder, må alle politiske forslag godkjennes både i Ministerrådet (medlemslandenes institusjon) og Europaparlamentet (innbyggernes institusjon).

Hvilke land er med i EU?

EU omfatter i dag nord, sør, øst og vest av Europa. EU har vært beskrevet av noen som en «rikmannsklubb», men dette argumentet har til de grader mistet sin relevans etter utvidelsene i 2004, 2007 og 2013 som resulterte i at til sammen 13 sentral- og østeuropeiske land ble medlem i unionen. EUs 28 medlemsland er fattige, rike, store og små.

EU-landene i alfabetisk rekkefølge: Belgia, Bulgaria, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Hellas, Irland, Italia, Kroatia, Kypros, Latvia, Litauen, Luxembourg, Malta, Nederland, Polen, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spania, Storbritannia, Sverige, Tsjekkia, Tyskland, Ungarn og Østerrike.

Norges tilknytning til EU

Norge er ikke medlem av EU. Befolkningen har sagt nei til medlemskap i to folkeavstemninger, i 1972 og 1994. Likevel er vi dypt påvirket av EUs politikk. De fleste lover som vedtas av EUs institusjoner gjelder også i Norge. Norge er del av EUs indre marked (bortsett fra landbruksprodukter og fisk), vi reiser passfritt i Europa gjennom Schengen-avtalen og vi nyter godt av alle EUs fire friheter. Grunnen til dette er at Norge har inngått EØS-avtalen og 74 andre avtaler med EU.

EØS-avtalen

EØS-avtalen trådte i kraft i 1994. Den gir Norge markedstilgang i EU og sikrer like konkurransevilkår for norske så vel som Europeiske bedrifter både i Norge og i EU. I tillegg omfattes vi gjennom EØS-avtalen av EUs fire friheter. Det vil blant annet si at nordmenn kan bosette seg, arbeide, studere og pensjonere seg i hvilket som helst av EUs medlemsland. Omvendt kan EU-borgere gjøre det samme i Norge.

EØS-avtalen gjør Norge ifølge Europautredningen til 75 % medlem av EU. Vi nyter godt av nesten alle fordelene og ulempene ved EU-medlemskap, men det er én stor forskjell på Norge som EØS-medlem og EU-landene: vi har ikke stemmerett. EØS-avtalen medfører at Norge må vedta de samme reglene som EU på alle relevante områder for å sikre like konkurransevilkår og ikke-diskriminering mellom befolkningen. Men vi får ikke være med å utforme, diskutere eller vedta dem. Norge har ingen seter i Europaparlamentet og ingen stemmer i Ministerrådet. Europeisk Ungdom mener EU-samarbeidet er grunnleggende positivt for Europa, men mener det er udemokratisk at Norge sitter som en passiv mottaker av lovgivning vi ikke selv kan bestemme over. Dette er en av hovedgrunnene til at vi mener Norge bør bli medlem i EU.

Island og Liechtenstein har inngått den samme avtalen med EU.

Øvrige avtaler mellom Norge og EU

Norge har inngått 74 andre avtaler med EU. Den viktigste av disse er Schengen-avtalen som sikrer passfri reise mellom 28 europeiske land + et omfattende politisamarbeid. De resterende avtalene er i hovedsak sektorbaserte som blant annet deltakelse i visse EU-byråer, forsknings- og utdannings-samarbeid m.m.

Hvorfor trenger vi EU?

Fred

Historisk sett har Europa vært et kontinent preget av krig. Fra sin dannelselse i Kull- og stålunionen, har Den europeiske union lagt grunnlaget for fred i Europa. Det indre marked fører til at EUs medlemsland blir så tett knyttet og integrert at de verken kan eller vil gå til krig mot hverandre.

Klima

EU som institusjon har muligheten til å løse store globale grenseløse utfordringer, som blant annet klimakrisen. Ettersom EUs vedtak er juridisk bindende kan EUs medlemsland i fellesskap komme frem til tiltak for å forbedre klimaet på jorden. Alle medlemslandene må følge disse vedtakene, ellers kan de bli sanksjonert.

Økonomisk utvikling

EUs indre marked sørger for at varer, tjenester, kapital og mennesker kan beveges fritt innad i Europa. Dette bidrar til økt økonomisk aktivitet på kontinentet. Dette er fordi de fire friheter fjerner handelsbarrierer som gjør handel på tvers av landegrense vanskeligere. Det beste eksempelet på dette er det som har skjedd i Øst-Europa. Etter østutvidelsen i 2004 har de tidligere sovjetlandene i øst hatt god økonomisk vekst og utvikling.

Hvorfor norsk EU-medlemskap?

Norges relasjon med Europa og EU i dag er i all hovedsak regulert gjennom EØS-avtalen. Dette gir Norge tilgang til det indre marked og felles politikk på alt utenom fiskeri og landbruk. Norge er etter visse mål beskrevet som det nest "beste" landet til å gjennomføre EU-lovgivning noe som gjør Norge $\frac{3}{4}$ integrert i EU. Norge har ingen stemme når det kommer til utformingen av EUs lovgivning. Dette er et demokratisk problem for Norge. Norges lovbok er gjennomsyret av EU-lover uten at en eneste norsk velger eller politiker har fått sagt sin mening. Dette er hovedargumentet for norsk medlemskap.

Hva vil endre seg dersom vi blir medlem?

Verken min eller din hverdag vil endre seg stort om Norge blir medlem av EU siden vi allerede er tett tilknyttet EU gjennom EØS-avtalen og de andre avtalene vi i dag har med EU.

Men, vi vil få *flere* fordeler ved å være medlem:

- Nordmenn vil kunne delta i de viktige demokratiske prosessene i EU. Vi vil kunne stille til valg og stemme på representanter til Europaparlamentet og ha stemmerett i Ministerrådet. I tillegg vil vi få en norsk kommissær i Kommisjonen.
- Norge vil kunne ta del i EUs fiskeri- og landbrukspolitikk
- Nordmenn vil få være med å utforme Europas fremtid.

Del 2:

Politikkområder

Energi og klima

I klima- og miljøpolitikken har EU full beslutningsmyndighet, mens energipolitikken fortsatt er et nasjonalt anliggende. Derfor blir EUs klima- og energipolitikk sett på som et delt anliggende mellom EU og medlemslandene.

Hva mener Europeisk Ungdom?

EU har verdens mest ambisiøse klimapolitikk. EU er i tillegg det eneste internasjonale samarbeidet som juridisk forplikter medlemslandene til å gjennomføre utslippskutt, kutte energikonsum og investere i fornybar energi. Allerede i 2011 avgjorde EU at Unionen innen 2050 skal bli et lavutslippssamfunn. Det innebærer å kutte 80 til 95 prosent i CO₂ utslippene. 80 prosent av norsk miljølovgivning har sin opprinnelse fra EU gjennom EØS-avtalen. Dermed blir også Norge tydelig påvirket av EUs ambisiøse klimapolitikk. Norge deltar utover dette i EUs hovedverktøy for utslippskutt, nemlig kvotehandelssystemet. Europeisk Ungdom mener også at den norske beslutningen om å tilknytte seg EUs felles mål om 40 prosent utslippskutt innen 2030 understreker viktigheten av overnasjonalt samarbeid på klima- og energifeltet. Klimautfordringene løses ikke innenfor landegrensene, derfor må klima- og energipolitikken utvikles på EU-nivå.

20-20-20 målene

EU allerede har overoppfyllt målet om 20 prosent utslippskutt innen 2020. Hovedsatsingen innenfor energi- og miljøpolitikk var klima- og energipakken som ble vedtatt i 2008. Pakken inneholdt mål om 20 prosent lavere utslipp, 20 % energieffektivisering og 20 % økning i bruk av grønn energi sammenliknet med 1990-nivå. EU lå i 2015 an til 23 prosent reduksjon i CO₂-utslipp.

2030-målene

I 2014 vedtok EU å kutte i utslipp av klimagasser på minst 40 prosent sammenlignet med nivået i 1990 innen 2030. Dette målet forplikter også Norge. Videre har det blitt besluttet at andelen fornybar energi skal øke til minst 27 prosent. Dette målet er bindende på EU-nivå, noe som vil si at enkelte land kan ha en lavere andel så lenge den samlede fornybarandelen i hele EU er på 27 prosent. Videre skal EUs energiforbruk effektiviseres med minst 27 %. Dette målet skal revideres i 2020 og det vil da være aktuelt å øke det til 30 prosent, som var Europakommisjonenes opprinnelige forslag. Disse tre målene skal gjennomføres innad i EU, det er dermed ikke mulig å «kjøpe seg fri» gjennom å kjøpe klimakvoter i utviklingsland.

EUs kvotehandelssystem (ETS)

EUs viktigste grep for å kutte utslipp er gjennom kvotehandel. Systemet baserer seg på tanken om at utslippskutt skal styres gjennom markedsmekanismer og bygger på det viktige prinsippet om at forurenser skal betale for sine utslipp. Norge har deltatt i kvotehandelen på lik linje som europeisk industri og energiprodusenter. Grunnet den økonomiske krisen og feilvurderinger da systemet ble etablert, har prisen på kvotene

vært for lave og dermed ikke gitt de insentivene industrien trenger for å investere i

grønne miljøvennlige løsninger i deres egen produksjon. I dag er kvotehandelssystemet under reforhandling, og skal fungere som hovedtiltaket for utslippsreduksjon i EU fram til 2030 og 2050. Europeisk Ungdom mener at kvotehandel er det mest effektive tiltaket for utslippskutt, og ser det som veldig viktig at en effektiv kvotehandel i Europa kommer på plass så fort som mulig.

Energiunionen

Europeisk Ungdom tror at EUs energiunion vil bli et av de viktigste tiltakene for å sikre ren og rimelig energi til alle europeere. Energiunionen bygger på prinsippet om å løsrive økonomisk vekst fra CO₂-utslipp. Målet er å etablere et fullt integrert energimarked i Europa som bygger på energieffektivitet. Europeisk Ungdom ser det som hensiktsmessig at Norge knytter seg til energiunionen når dette blir relevant, da dette vil sikre Norge tilgang til det europeiske energimarkedet og samtidig være et viktig middel for Norge å nå klimamålene.

Vanlige motargumenter og påstander

Påstand: «EU er ikke stort nok til å gjøre en forskjell i miljøpolitikken globalt og EU kan ikke påvirke Kina og USAs miljøpolitikk.»

Svar: Sant nok at EUs utslipp ikke utgjør mer enn 11 prosent på global basis, men da EU har en svært tydelig pådriverrolle, vil EUs klimapolitikk påvirke og pushe for strengere miljøkrav i resten av verden.

Påstand: «Å være en del av EU ville hindret Norge i å spille en mer aktiv rolle i internasjonale klimaforhandlinger.»

Svar: Feil. Under Parisforhandlingene så man riktignok at Norge spilte en stor rolle, men EU var en av pådriverne for det ambisiøse målet om å holde den globale oppvarmingen under halvannen grad.

Påstand: «EUs kvotehandelssystem fører til at de rikeste kan kjøpe seg ut av å være miljøverstinger»

Svar: Nei. Da EUs utslippskutt skal tas innad i EU, kan man ikke kjøpe seg fri ved å kjøpe kvoter andre steder.

Påstand: «Det er umulig å stoppe klimaendringene når alt handler om handel og økonomisk vekst.»

Svar: Riktig. Men samarbeidet både skal og må handle om mer enn handel og økonomisk vekst. Klimakrisen løses ikke av Norge alene, vi må samarbeide for å nå målene.

Påstand: «Nei-siden argumenterer at EU-samarbeidet hindrer Norge i å føre en mer ambisiøs klimapolitikk, og å være med i EU kan vi ikke innføre like strenge miljøkrav som vi gjerne ville.»

Svar: Feil. All miljølovgivning fra EU er minimumskrav og hindrer ikke å innføre

strengere krav om medlemsland skulle ønske det.

EUs organisering og demokrati

Se mer om EUs organisering og institusjoner under «Fakta om EU» over.

Fakta

- EU har tre presidenter, én for hver av institusjonene, henholdsvis Kommisjonen, Europaparlamentet og Ministerrådet. Det er dermed feil å si "EUs president" ettersom det ikke er én person som er EUs overhode. Likevel blir ofte Rådsresidenten (Donald Tusk) omtalt som dette i media. Likevel er det Kommisjonen som formelt sett representerer EU som enhet utad, med Jean-Claude Juncker i spissen.
- EU består av alle 28 medlemsland samlet, ikke alene. Derfor er det også feil å si at «EU har bestemt dette». Det er EU-landene samlet som bestemmer noe.
- EUs beslutningsstruktur skal ivareta flere hensyn: nasjonalstatene skal være representert og deres interesser skal ivaretas (gjennom Rådet), mens EUs befolknings interesser skal hevdes gjennom Europaparlamentet.
- Relativt sett har små land større makt enn de store. I Rådet har ett land én stemme, og i Parlamentet har små land proporsjonalt sett flere seter enn store land ut fra befolkningsstørrelse. Dessuten får alle land en kommisjonær hver, uavhengig av hvor mange som bor i landet. Dermed får små land indirekte større makt enn de store.
- I Parlamentet arbeider representantene i hovedsak i partigrupper, det vil si at medlemslandenes interesser er mindre sentrale her.

Vanlige motargumenter og påstander

Påstand: «EU flytter makt fra befolkningen. Beslutninger bør tas nærmest mulig dem de gjelder.»

Svar: Europeisk Ungdom er enige i at beslutninger bør tas nærmest mulig dem de gjelder og dette er nettopp ett av EUs grunnleggende prinsipper. Nærhetsprinsippet går nettopp ut på at beslutninger skal tas så nært som mulig de vedtakene gjelder.

Eksempel: Selv om EU har regler på hvor rent drikkevannet skal være, skal distrikter som Bayern eller Skåne selv få bestemme hvor renseanlegget deres skal ligge. Hvordan de møter kravene rent praktisk er opp til det lokale nivå. Poenget er at de har rent nok vann slik at ikke innbyggerne blir syke. Og det er dette som er bra med EU - du kan være sikker på at du møter de samme standardene uansett hvor i Europa du reiser. Det gjelder ikke bare drikkevann, men også matsikkerhet, roamingavgifter, samt hvilke rettigheter du har som flypassasjer dersom flighten din er forsinket eller kanselleres.

Påstand: «Norge ville bare hatt 1 % av stemmene dersom vi ble med i EU.»

Svar: Ettersom Danmark, med cirka lik befolkningsmengde som Norge, har 13 parlamentarikere, er det rimelig å anta at Norge ville fått omtrentlig samme antall, noe som utgjør 1,7 % av setene i EP. Likevel er dette et meningsløst tall å forholde

seg til, ettersom parlamentarikerne ikke representerer norske interesser. De representerer sine partier og europeiske partigrupper, ikke Norge AS.

Det betyr ikke at det ikke er viktig for Norge å ha norske parlamentarikere. Tvert imot. Poenget her er at det er poenngløst å snakke om prosentandel av makt, det er den relative makten som avgjør (hvilke parlamentarikere som sitter der, hvor kompetente de er til å få gjennom sin politikk, hvor godt forslaget er, hvilke allianser man inngår, og alle disse tingene som betyr noe i politikken).

I det andre lovgivende kammeret, Rådet, har hvert land ett sete. Det vil si at Tysklands stemme er like mye verdt som Luxembourgs. (Noen unntak gjelder dersom Rådet ikke blir enige, hvor blant annet befolkningsstørrelse teller, men dette gjelder svært få saker. Likevel er det utformet slik at de store landene ikke kan overkjøre de små landene, men må ha et kvalifisert flertall).

Det viktigste argumentet er likevel at det er bedre å delta i et politisk system, uavhengig av hvor mye makt du har på papiret, enn å stå utenfor og ikke delta. Per dags dato har Norge ingen formell makt på EUs beslutninger. Det er bedre med en hånd på rattet enn selvbestemmelse i bagasjerommet.

Påstand: «Det er svært vanskelig for vanlige folk å påvirke beslutningene i EU.» **Svar:** De som utgjør EUs lovgivende organer bor og jobber som regel i sitt hjemland, men reiser til Brussel eller Strasbourg noen dager i måneden. Det er litt vanskelig å skjønne hvordan det at de er ute og reiser noen dager i måneden kan gjøre det så veldig mye vanskeligere å ta kontakt med sine folkevalgte.

Eksempel: Cecilia Wickström er Europaparlamentariker fra Uppsala. Hun er fra og bor i denne lille byen som hovedsakelig går rundt på grunn av universitetet. Hun inviterer faktisk vanlige folk inn i stuen sin hver eneste måned - åpent hus i Casa de Wickström - fordi hun er opptatt av å snakke med velgerne sine.

Påstand: «EU-systemet sentraliserer makt.»

Svar: Det er slik at noe makt nødvendigvis må sentraliseres dersom man skal drive med internasjonalt samarbeid. Det er få som klager over at beslutninger om menneskerettigheter blir tatt i New York eller i Haag, og ikke i Åndalsnes. Poenget her er at man tar beslutninger på et nivå der det er naturlig. Grenseløse utfordringer krever grenseløst samarbeid.

Påstand: «EU-systemet preges av hemmelighet.»

Svar: EU-systemet er et av de mest åpne demokratiske systemene. Det ligger millioner av dokumenter og referater ute på nettsidene for de som gidder å lese. En grunn til at det er så åpent er at Europaparlamentet har vært en vaktbikkje i mange år, noe som har gitt konkrete resultater og gode rutiner. Alle som jobber i EU-systemet til daglig er også opptatt av denne åpenheten, så om du sender en e-post eller deltar i de åpne høringene vil du garantert få svar på det du lurer på.

Unntaket er toppmøtene der det foregår forhandlinger bak lukkede dører, men å

kreve innsyn i disse foraene vil være like naivt som å forvente å være tilstede under

FNs sikkerhetsråds møter eller Ernas regjeringskonferanse. Vi hadde alle veldig gjerne ønsket å være tilstede her, men det er ganske forståelig hvorfor det ikke er sånn.

Påstand: «EU er byråkratisk.»

Svar: Alt er relativt, men å harmonisere lovgivning på europeisk nivå skaper trolig mindre byråkrati enn å regulere på forskjellig vis, i 28 forskjellige land. I Kommisjonen er det omtrent 33.000 ansatte, 6000 i Parlamentet og 3.500 i Rådets sekretariat. Til sammenligning jobber det over 50.000 bare i Oslo Kommune. 6 % av EUs budsjett går til lønn, administrasjon og kontorbygg, noe som er ganske lite sammenlignet med nasjonale byråkratier.

Påstand: «Lav valgdeltakelse i EU er et tegn på hvor udemokratisk det er.»

Svar: Lav valgdeltakelse i EU er et alvorlig problem og noe alle burde ta på alvor, spesielt politikerne som stiller til valg i nasjonale valg og valg til Europaparlamentet. De som representerer velgerne i Europa burde i større grad fremme europeiske saker (ikke lokale, slik det ofte gjøres for å vinne stemmer) og stå ansvarlige for den politikken som føres slik at velgerne har en reell mulighet til å følge med.

Hvis vi skal bryte ned tallene og sette det i en sammenheng har Europaparlamentsvalget like stor oppslutning som valg til den amerikanske Kongressen. Ingen har klaget på at den institusjonen er udemokratisk av den grunn. Noen land trekker tallet veldig opp mens de som drar det kraftig ned er hovedsakelig de nye medlemslandene der demokratiske valg ikke har vært en selvfølge i en årrekke, slik det har vært i Norge. Det er land som for 25 år siden var under autoritært regime, det er land som ikke har en veletablert partistruktur, der regjeringene maks sitter én periode.

Påstand: «Europaparlamentet er det eneste direkte folkevalgte organet i EU, men lider i dag av mangel på reell politisk innflytelse.»

Svar: Det er feil. Europaparlamentet er det europeiske organet som har oppnådd mest makt de siste årene, senest etter Lisboa-traktaten (2009). EP har fra 1970-tallet til i dag gått fra en rådgivende instans til et velfungerende parlament som har makt til å stanse eller vedta lovgivning. Å påstå at de ikke har reell politisk innflytelse er ignorant og et argument som kommer 40 år for sent.

Påstand: «I EU er det ikke-folkevalgte politikere i Kommisjonen og Rådet som tar de fleste beslutningene.»

Svar: Feil. For det første: Kommisjonen foreslår lovgivning og har ingen myndighet over beslutningsprosessen. Her er det opp til Rådet og Europaparlamentet å ta stilling: enten vedta forslaget som det er, endre det eller forkaste det. Europaparlamentet og Rådet er likestilte i beslutningsprosessen, så å påstå at EP ikke har noe de skulle ha sagt viser en mangelfull forståelse av dagens EU, noe vi

forså vidt er vant med franei-siden.

Økonomisk samarbeid og Euro

Den økonomiske og monetære union (ØMU) er navnet på samarbeidet mellom 19 av EUs 28 medlemsstater som til sammen utgjør Eurosamarbeidet. Euroen ble innført som valuta i 2002. I tillegg til de 19 EU-landene som benytter seg av euro har også andre land tilsluttet seg samarbeidet, slik som Montenegro, og småstater som Andorra og Monaco. Med andre ord er det flere EU-land blant annet Sverige, Storbritannia og Danmark som ikke har Euro som valuta. Pengepolitikken for valutaen styres av Den europeiske sentralbanken i Frankfurt. For å innføre euro som valuta må et land oppfylle de såkalte konvergenskriteriene. Dette er en rekke kriterier som omfatter blant annet grenser for inflasjon og statsgjeld for å holde valutaen stabil.

I tillegg har EU innført en bankunion med mål om et felles banktilsyn, og retningslinjer og spilleregler for hjelpepakker til bankene ved krisetilfeller. Dette er basert på lærdommene fra finanskrisa.

Hva mener Europeisk Ungdom?

Europeisk Ungdom mener at Euroen har styrket det indre markedet i EU, og at den har gjort handel mellom EU-landene mer smidig og funksjonell. Likevel mener vi at Norge ikke burde innføre Euro som valuta i dagens situasjon, selv om vi skulle søke om medlemskap. Dette er fordi norsk økonomi skiller seg grunnleggende fra eurosonen. Vår økonomi er svært oljeavhengig. Da euro-landene ikke har mulighet til å drive pengepolitikk gjennom å svekke eller styrke egen valuta, har vi den muligheten gjennom å ha den norske kronen. Det kan være et viktig grep for å sikre norsk økonomi.

Likevel mener vi at om norsk økonomi endrer seg slik at det vil være naturlig å innføre euro som valuta burde dette gjøres i fremtiden. Europeisk Ungdom mener også at Norge bør slutte seg til bankunionen for å sikre at finansinstitusjonene operer på like vilkår i hele Europa.

Vanlige motargumenter og påstander

Påstand: «Hvis Norge blir medlem av EU er vi tvunget til å innføre euro»

Svar: Nei. Hvis Norge søker medlemskap i EU vil vi gå inn i forhandlinger om hva medlemskapet skal omfatte. Ved de siste utvidelsene har landene, primært fra tidligere Øst-Europa hatt et ønske om å innføre Euro. Om Norge ikke ønsker dette er sjansene store for at det vil respekteres. Først og fremst fordi vår økonomi er i en særstilling grunnet petroleums-sektoren, og i tillegg er vi en relativt åpen og eksportdrevet økonomi.

I tillegg er våre største handelspartnere i EU Sverige, Danmark og Storbritannia. Ingen av disse har Euro. Dette vil også veie tungt. Det at disse landene heller ikke har

Euro er «bevist» på at alle EU-land ikke må ha Euro som valuta.

Påstand: «Euroen og EU har skylden for finanskrisen»

Svar: Nei. Finanskrisen oppstod som en bank- og finanskriser i USA. Siden finansmarkedene er tett knyttet sammen gikk denne krisen også hardt utover EU-land, spesielt land med høy utenlandsgjeld og høyt offentlig forbruk.

Da landene gikk tomme for penger ga EU og Det internasjonale pengefondet (IMF) krisepakker til landene slik at de ikke gikk konkurs. EU, med Tyskland i spissen garanterte også for lånene, slik at renten ble så lav som mulig. Her kan man si at EU fungerte som det fellesskapet og sikkerhetsnett det skal gjøre. Uten EU hadde de kriserammede landene stått på bar bakke.

Krisepakkene innebar også å omstille de offentlige budsjettene til å gå i pluss for å hindre at noe liknende skulle skje igjen. Dette er alltid en vanskelig prosess, men endelig ser man at land som Hellas nå endelig har vekst og budsjetter i relativ balanse.

Schengen og justissamarbeid

EU- og EØS-landene deler etterretningsinformasjon, gjennomfører koordinerte politiaksjoner og utleverer siktede/mistenkte/dømte (her får juristen finne rett begrep) på tvers av landegrensene. Den viktigste avtalen i så henseende er Schengen-avtalen som blant annet sikrer passfri reise innad i 28 europeiske land og gir tilgang til en enorm felles informasjonsdatabase.

Hovedbudskap

- Europeisk Ungdom mener at fri reise i Europa er et ubetalelig gode, men med åpne grenser kan ikke kriminalitetsbekjempelse stanse ved Europas interne landegrenser. Derfor må EU-landenes politi- og etterretningsorganer samarbeide enda tettere.
- Uten personkontroll innad i Schengen-området må den felles grensekontrollen bli mye bedre. EUs byrå for grensekontroll bør få betydelig mer myndighet og flere ressurser (personell, materiell, budsjett).
- EUs justispolitikk er i dag underlagt for liten demokratisk kontroll da den utelukkende bestemmes av Ministerrådet (EU-landenes regjeringer). Europeisk Ungdom mener at Europaparlamentet må bli en del av beslutningsprosessen også når det gjelder justispolitikk.

Vanlige motargumenter og påstander:

Påstand: «Schengen gjør at utlendinger kommer og stjeler jobbene våre»

Svar: Nei, ingen kommer og stjeler noens jobber. Gjennom EUs fire friheter har vi og alle andre innenfor EU samme mulighet til å jobbe hvor man vil. At europeere kan flytte rundt for å finne seg jobb er positivt for alle. Med et fritt europeisk arbeidsmarked har Norge kunne løst sitt problem med mangel på arbeidskraft, samtidig som land med høy arbeidsledighet har kunnet få mange ut av arbeidsledighetstrygd.

Påstand: «Vi bør stenge grensene fordi det kommer så mange kriminelle hit.»

Svar: Vi har over 2000 km grense med våre naboland. Å bygge en mur eller på andre måter forsegle grensen er ikke bare dumt, men også en utrolig sløsing med ressurser. Om kriminelle vil inn i Norge kommer de seg inn, da er det mye bedre at vi samarbeider med andre europeiske land om kriminalitetsbekjempelse og informasjon. Uansett veier fordelene for vanlige europeere som kan reise fritt, og ikke minst for næringslivet som slipper lange køer ved grensene, opp forulempene.

Fakta:

- Schengen-avtalen gir passfri reise innad i Schengen-området. I tillegg til de fleste EU-land er Norge, Sveits, Island og Liechtenstein assosierte medlemmer.
- Frontex er EUs grensekontrollbyrå. Medlemslandene har fortsatt hovedansvaret for ytre grensekontroll, men Frontex koordinerer og bistår

arbeidet sammen med dem.

- Europol er EUs politisamarbeidsorgan. Europol er ikke et europeisk FBI, men en informasjonsplattform og koordinator for europeiske politiaksjoner, for eksempel mot barnepornonettnettverk o.l.
- Eurojust er EUs organisasjon for domstoler og påtalemyndigheter. Heller ikke Eurojust er overnasjonalt, men et samarbeidsorgan med koordineringsoppgaver.

Migrasjon

EU har det siste året opplevd en stor tilstrømning av flyktninger og migranter fra krigsutsatte områder i Midtøsten. Dette har satt samarbeidet på prøve.

Hovedbudskap

Europeisk Ungdom mener at alle de europeiske landene må håndtere utfordringene i fellesskap. Der hvor Italia, Hellas og andre søreuropeiske land har fått en stor belastning i form av nyankomne flyktninger, må de nordeuropeiske landene bidra med ressurser for å avhjelpe situasjonen.

EU kan med rette kritiseres for sen involvering i migrasjonskrisen. Det å være EU-tilhenger diskvalifiserer oss ikke i å dele denne kritikken. Tvert i mot bør vi både kritisere, men også komme med forslag til løsninger. Se flere av våre sist vedtatte resolusjoner for vår politikk på området.

Fakta

- Schengen: Samarbeidet innebærer blant annet at det ikke er noen ordinær passkontroll mellom medlemslandene.
- Dublin-forordningen: Dette er en avtale som sier at det første europeiske landet en asylsøker kommer til er det landet som også skal behandle asylsøknaden.

Vanlige motargumenter og påstander:

Påstand: «Massiv immigrasjon til Europa går på bekostning av vår velferd, kultur og våre verdier.»

Svar: Dette er et vanskelig spørsmål og det avhenger alle mange ulike faktorer, men det aller viktigste er å sikre arbeid til alle og komme i gang med integrasjon tidlig. Dette er i første rekke et lokalt ansvar, men gjennom EU kan vi sørge for at alle land tar imot et forholdsmessig antall flyktninger. Slik vil ikke enkeltland måtte ta mer ansvar enn andre,

Alternativer til EØS?

Hva er EØS?

Avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS) er en avtale Norge inngikk med EU før folkeavstemningen om medlemskap i 1994. Denne gir i korte trekk Norge tilgang til det indre markedet, men vi må også følge EUs regelverk på en del områder (De fire friheter). Dette blir mer eller mindre automatisk norsk lov når det blir vedtatt av EU. Denne avløste en handelsavtale mellom Norge og EU fra 1973.

Hva mener Europeisk Ungdom?

Europeisk Ungdom mener at Norge bør bli fullverdig medlem av Den europeiske union. Inntil den tid, er EØS-avtalen den beste tilknytningsformen i påvente av medlemskap. Vi mener at det demokratisk problematisk at EUs politikk automatisk blir norsk lov, uten at vi har noe å si. Alternativet er å bli medlem og få tilgang til beslutningsinstansene i EU. Foruten fullt medlemskap er det få eller ingen gode alternativer for Norge enn EØS-avtalen. Å si opp EØS avtalen er en av Nei til EUs viktigste kampsaker.

Vanlige motargumenter og påstander:

Påstand: «Hvis vi sier opp EØS-avtalen kan vi benytte oss av handelsavtalen fra 1973, som trer i verk automatisk.»

Svar: Det stemmer at avtalen trer i verk automatisk (artikkel 120 i EØS-avtalen). Problemet er at denne avtalen er totalt utdatert. I dag finnes det en hel del næringer som ikke en gang var oppfunnet i 1973. Denne avtalen innebærer heller ikke handel med tjenester, noe som er meget problematisk, spesielt for eksempelvis norsk skipsfartsnæring.

Påstand: «Vi kan inngå en ny handelsavtale med EU, sånn som Sveits gjennom Verdenshandelsorganisasjon(WTO).»

Svar: Det er selvfølgelig teoretisk mulig, men en bilateral handelsavtale vil kun sørge for tollfrihet.

De viktigste utfordringene i dagens handelsregime er først og fremst forskjeller i regelverk som legger rammebetingelsene for næringslivet. Gjennom EØS-avtalen skjer dette automatisk. Vi har like regler, systemer og forholdet oss til de samme testresultatene. Det sikrer også at reglene praktiseres likt. En handelsavtale vil dermed føre til økte kostnader for norske eksportbedrifter og svekket norsk konkurransekraft fordi dette ikke er inkludert. Vi vil også tape retten til å reise passfritt, og får en vanskelig situasjon når det gjelder arbeidsinnvandring, noe vi er avhengige av.

Det er også et paradoks at ytterste venstrefløy, som tradisjonelt er meget skeptiske til WTO plutselig har en gryende optimisme over å fremforhandle en avtale innen WTO-systemet.

EU har gjort det klart at den løsningen Sveits har valgt ikke er gangbar, og at de ikke er villig til å videreutvikle avtalen, eller inngå nye avtaler.

Påstand: «Men, EU ønsker en avtale med Norge for å sikre vår gass!»

Svar: Det kan godt tenkes. Det er også i vår interesse å selge gass til EU. Likevel betyr ikke det at EU er villig til å forhandle om alt vi ønsker. Da Sveits inngikk sin handelsavtale med EU i 1986 hadde de 15 områder hvor de ønsket frihandelsavtaler. I dag, over 30 år etter har de kun fått på plass avtaler på halvparten av disse. I dag er vi sikret igjennom EØS-avtalen på alle områder. I tillegg har Sveits måttet godta avtaler på en hel rekke områder der de selv ikke har ønsket det.

Påstand: «EØS er en dårlig avtale!»

Svar: Ja! Det demokratiske underskuddet EØS-avtalen gir er ikke bra. Derfor ønsker vi fullt medlemskap slik at vi får være med å påvirke.

Men, fordelene vi får fra EØS-avtalen er stor, og frem til vi blir fullverdig medlem er den eneste alternativ. Frem til da er EØS en gullkantet avtale fordi det gir oss tilgang til det indre marked og alle fordeler. Likevel er disse fordelene totalt urettferdige fordi vi ikke trenger å bidra. Nei til EU må ikke tro at det bare er de som er sinte på EØS-avtalen. Det er EU også, noe som er forståelig da vi får en hel masse uten å måtte gi noe som helst.

Forholdet tiltredjeland

Hva gjelder EUs forhold til naboland, som Ukraina, Hviterussland, landene på Kaukasus og Balkan, er EUs viktigste utenrikspolitiske verktøy handelsavtaler. I tillegg gir man penger til prosjekter som kan bidra til demokratiutvikling. På Balkan jobber man utbredt med å styrke landenes demokratiske institusjoner, spesielt hjelp til å bygge opp rettsvesenet, så de en gang kan kvalifisere for EU-medlemskap.

Hva gjelder forholdet til utviklingsland: EU som helhet (det vil si medlemslandene, EuropeAid og Kommisjonen) er verdens største giver av utviklingshjelp. Disse bistandsmidlene utgjør halvparten av all bistandshjelp globalt.

Vanlige motargumenter og påstander:

Påstand: «EU er en rikmannsklubb!»

Svar: Denne påstanden var muligens talende for EU tidligere når samarbeidet besto av 15 vest-europeiske land, men påstanden er utdatert for lengst. Etter østutvidelsen og den økonomiske krisen på 2000-tallet, er det tulle å påstå at EU er en rikmannsklubb. For det første sliter Europa økonomisk, og for det andre har man til tross for den økonomiske situasjonen store omfordelinger innad i unionen. I tillegg har unionen inngått omfattende bistandsprogram og/eller gunstige handelsavtaler med tredjeland som Ukraina, Balkan og ikke minst tidligere europeiske kolonier, som omfatter nesten alle landene i Afrika.

Påstand: «EU favoriserer vesten på bekostning av den tredje verden!»

Svar: For det første er EU verdens største bistandsgiver og står for halvparten av all ulandshjelp globalt. For det andre jobber EU for å fjerne handelshindringer globalt gjennom WTO, i tillegg til å forhandle frem egne handelsavtaler med utviklingsland. Eksempler er ACP-landene, ASEAN, Mercosur og andre deler av Sentral- og Sør-Amerika.

Fiskeripolitikk

EU har gjennom en felles fiskeriforvaltning bestemt at fiskekvoter i europeiske farvann skal bestemmes i fellesskap. Norge har gjennom EØS-avtalen unntak fra dette og setter egne kvoter. Mange har kritisert EU for overfiske. Det er riktig at mye av europeisk fiskebestand er utsatt for overfiske. Det er det ikke i Norge.

Hovedbudskap

- Siden fisken ikke kjenner noen grenser, har vi i fellesskap ansvar for god fiskeriforvaltning. Norge er en stor fiskerinasjon og har mye og god kunnskap om hvordan man har en bærekraftig forvaltning av fiskeribestanden. Som EU-medlem kan Norge utgjøre en avgjørende rolle i arbeidet med å sikre fiskeribestanden for fremtiden.
- Samtidig vil Norge tjene på dette. Norsk fiskerinæring er den nest største næringen i Norge etter oljenæringen. Siden vi ikke har tollfrihet på fisk med EU gjennom EØS-avtalen, er norsk fisk belagt med høye tollsatser. Med et EU-medlemskap får norsk sjømatnæring full tilgang til det europeiske markedet.

Fakta

- Sjømatnæringen, inkludert ringvirkninger, produserer hvert år om lag 44 000 årsverk og en omsetning på 46 milliarder kroner.
- Sjømatmeldingen fastslår at den årlige økningen i denne bransjen mellom 2000 og 2009 lå på cirka 5,5 prosent, mens BNP økte med 1,9 prosent i samme periode.

Vanlige motargumenter og påstander:

Påstand: «EU vil ta all fisken vår hvis vi blir medlem.»

Svar: Feil, EU handler ikke om å gi eller ta noe. Det handler om å samarbeide for å skape en best mulig fremtid. Dette gjelder spesielt på fiskeriområdet hvor EU de seneste årene virkelig har lagt ned en innsats for å bedre egen fiskeripolitikk.

Påstand: «EU driver overfiske.»

Svar: EU driver ikke med overfiske, det er det medlemsstatene som gjør. EU må imidlertid bli bedre på å håndheve regelverket for å sikre en bærekraftig fiskerinæring.

Olje

Olje var et sentralt tema under begge de foregående EU-avstemningene. Nei-siden sa at EU kom til å ta oljen vår dersom vi ble medlem. Det er selvsagt ikke riktig. Alle land beholder råderett over nasjonale ressurser – oljen inkludert.

Hovedbudskap

Argumentet om at EU kan «ta oljen vår» helt feil. EU handler ikke om å ta noe som helst. EU er verdens største politiske verksted hvor beslutninger fattes av folkevalgte politikere. Målet er å skape et best mulig liv for flest mulig mennesker. Det er ingen som noen sinne har eller kommer til å «ta» naturressurser fra et land. Det ville være helt feil og ikke i tråd med hvilke prinsipper EU er bygd på og skal være.

Europeisk Ungdom har ingen konkret mening om norsk oljepolitikk generelt, men mener at Statens pensjonsfond utland (populært kalt oljefondet) i sine investeringer skal prioritere fornybar energi. Det bør stilles krav til at en bestemt andel av SPUs investeringer skal gå til grønne sektorer. I overgangsfasen med erstatning av fossile brensler, bør EU og Norge legge til rette for investeringer i mer karbonfangst og – lagring.

Det er helt klart at Norge forvalter sine naturressurser helt selv. Hvorvidt vi ønsker å utvinne mer eller mindre olje, er opp til den enhver tid sittende regjering. Samtidig er det viktig å huske på at det i EU jobbes for å gjøre Europa til et grønnere kontinent. Det betyr at den fremtidige utvinningen av olje vil måtte reduseres for å kunne nå 2030-målene.

Vanlige motargumenter og påstander:

Påstand: «EU kan ta oljen vår.»

Svar: Nei. Se ovenfor

Påstand: «Utenlandske oljeselskap kan komme og hente opp oljen vår»

Svar: Det gjør de allerede. Men norske myndigheter har fortsatt full råderett.

Utenlandske selskaper får tildelt lettekonsesjoner og betaler skatt til Norge på like linje med norske selskaper. Og det er hele poenget: det vil ikke være noen forskjell fra dagens situasjon til et EU-medlemskap. EU vil ikke ha noen innvirkning når det gjelder våre oljeresurser, det vil fortsatt norske myndigheter ha.

Landbrukspolitikk

På samme måte som fisk, er landbruket unntatt frihandel med EU gjennom EØS-avtalen. Dermed er landbruksvarer beskyttet med høye tollsatser. Dette fører til at bønder i dag ikke kan selge sine varer på det europeiske markedet. Samtidig kan ikke norske forbrukere kjøpe europeiske landbruksprodukter.

Hovedbudskap

- Norske bønder produserer kvalitetsråvarer og har en dyrevelferd som er av de beste i verden. Dette skal vi selvsagt fortsette med. Dessverre er det også slik at den norske landbrukssektoren i dag er lite økonomisk bærekraftig og sektoren er en av de mest subsidierte i det norske samfunnet.
- Et norsk EU-medlemskap vil gi vekstmuligheter store deler av norsk landbruk. Som medlem av EU kan vi også i langt større grad påvirke EUs landbrukspolitikk, slik at politikken kan tilpasses norske forhold.

Vanlige motargumenter og påstander:

Påstand: «Hvis Norge blir medlem av EU vil norsk landbruk dø helt ut.»

Svar: Delvis feil. Faktum er at det norske landbruket er i stor endring allerede, selv om vi ikke er medlem av EU. Det legges ned rekordmange jordbruk hvert år. Det er en utvikling som for enkelte deler av jordbruket vil snu dersom vi får tilgang til et større marked. Blir vi medlem vil europeiske bønder kunne selge sine varer tollfritt til Norge. Det vil gi norsk landbruk konkurranse, men norske bønder vil også bli tildelt subsidier fra EU, som også har egne subsidier for arktisk (nordisk) landbruk.

Påstand: «Hvis Norge blir medlem av EU kan vi ikke lenger subsidiere landbruket.»

Svar: Riktig. MEN da vil EU i stedet bidra med økonomiske midler.

Landbrukssubsidiene i EU utgjøre tre billiarder euro i året og utgjør dermed den største posten på budsjettet. Norge vil gjennom spesielle subsidier myntet på vanskelige klimatiske forhold, få en stor del av disse midlene. Det har blitt regnet ut at det totale nivået på subsidier i all hovedsak vil forbli det samme.

Digitalisering

EU - Digital Single Market

EU jobber nå med en strategi for et felles digitalt marked i hele Europa - The Digital Single Market strategy. Bakgrunnen for dette er at man ser store sprik i hvor digitalisert ulike land i Europa er. Digitalisering betyr for eksempel at forbrukere kan velge nettbank i stedet for vanlig bank, eller at man kan henvende seg til myndighetene gjennom digitale portaler fremfor å måtte møte opp på et kontor fysisk.

Tyskland har satset tungt på digitalisering mens har andre land nedprioritert dette. EUs strategi bygger i hovedsak på tre grunnpilarer:

1. Tilgang og tilgjengelighet

Landegrensene skal ikke være et hinder i den digitale verdenen. Digital Single Market vil gjøre det mye lettere å handle varer og tjenester online på tvers av landegrensene. På denne måten fjerner man de største forskjellene mellom online-marked og real life-marked. Fra sommeren 2017 blir det blant annet samme pris på roaming og mobilbruk i hele EØS-området, noe som er et viktig steg i EUs strategi.

2. Digitalt miljø

For å kunne ta i bruk innovative digitale tjenester må det finnes et digitalt miljø som kan prestere på nye høyder. I strategien er det et mål å bygge ut infrastruktur og tilrettelegge forholdene for et trygt og effektivt nettverk på flere områder.

3. Økonomi og samfunn

Et digitalt marked legger til rette for økonomisk vekt og fremgang. En e-government plan kan legge til rette for at bedrifter kan utfolde seg på tvers av grensene ved å samordne nasjonale systemer og sørge for at opplysninger kan overføres trygt mellom land, i stedet for å samle inn alt på nytt hver gang man krysser en «digital landegrense». Digital kunnskap hos befolkningen og samfunnet er viktig for at The Digital Single Market strategy ikke skal bli et sett med dokumenter som aldri førte til noen endring.

Denne strategien er en omfattende endring i staters tilnærming til den digitale hverdagen vi alle opplever. EU vil at alle land skal henge med i denne utviklingen og skape et fundament for fremtidige nyvinninger og fremtidens marked.

Hva mener vi?

Europeisk Ungdom er tydelig på at IKT-utvikling er et strategisk viktig område i politikken. Med gode og fremtidsrettede IKT-løsninger sikrer man økt konkurransevne for næringslivet og øker mulighetene for deltakelse i demokratiske prosesser for EUs innbyggere. Europeisk Ungdom mener at Norge må jobbe

sammen med EU for en aktiv digitaliseringspolitikk.

Europeisk Ungdom mener også at det burde finnes et felles indre marked i Europa, digitalt så vel som fysisk. Geoblokking, telepriser, forbrukerrettigheter og liknende skal da ikke være til hinder for næringslivet og innbyggerne i Europa. Vi mener i tillegg at EU burde fjerne momsavgift på alle kulturprodukter på tvers av grensene i det indre markedet.

Kjernen ved dette argumentet er at så lenge alt annet flyter på tvers av landegrenser, må også digitale tjenester gjøre det. Ellers vil for eksempel varehandel bli sterkt begrenset.

Oppsummering

I Norge idag har regjeringen et digitaliseringsprogram - «På nett med innbyggerne» - som handler om at offentlig sektor skal digitaliseres og moderniseres med tanke på sine verktøy. Dette er en god start men det er fremdeles langt fra kommunikasjon mellom offentlig forvaltning og Ola Nordmann til et digitalt indre marked, slik som for eksempel The Single Market strategy. Et digitalt marked omfatter ikke bare offentlig sektor men hele næringslivet og angår i mye større grad innbyggerne på en daglig basis.

Som en følge av den teknologiske utviklingen og digitaliseringen av samfunnet er personvernet under sterkt press. Alle mennesker har en ukrenkelig egenverdi. Som enkeltmenneske har vi derfor rett på en privat sfære som vi selv kontrollerer, der vi kan handle fritt uten tvang eller innblanding fra staten eller andre mennesker. Personvern er også viktig for å sikre felles goder i et demokratisk samfunn. Uten retten til å ha et privatliv blir det vanskelig for det enkelte menneske å skape seg et rom til å utvikle refleksjoner og vurderinger på et selvstendig grunnlag, uten å bli forstyrret eller kontrollert av andre. Med teknologien og internett blir personopplysninger og sensitive personopplysninger behandlet både av offentlige og private aktører.

Personvern

EU er initiativtakeren til sikre personopplysninger i Europa. Med teknologiens og internettets utvikling er det vanskeligere å kontrollere hvor opplysninger blir lagret, behandlet og overført. Personverndirektivet, som ble vedtatt i 1995, satte en minimumsstandard på hvordan europeiske land skulle sikre personopplysninger. Direktivets formål var beskyttelse av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og fri utveksling av slike opplysninger. Direktivet garanterer for å sikre trygg og fri utveksling av personopplysninger på tvers av landegrensene i EU-landene. I tillegg til det satt den en minimumsstandard på sikkerhet rundt personlig informasjon uansett hvor den er lagret, overført og behandlet.

I april 2016 ble en ny personvernforordning vedtatt. Denne setter ikke kun en minstestandard, men medfører at alle EU- og EØS-land vil få et helt nytt personvernregelverk som trer i kraft sommeren 2018. De nye reglene vil legge større forpliktelser på virksomheter, men vil også gjøre det enklere å vite hvordan en skal behandle personopplysninger på en lovlig måte. I tillegg gjør forordningen forskjellene mellom landene mindre, noe som vil gjøre det lettere for virksomheter å behandle personopplysninger på tvers av landegrensene i Europa. Forordningen har en langt høyere detaljgrad og er langt tydeligere enn det gamle regelverket, og en kan nå lese direkte ut av forordningsteksten hva reglene innebærer, der en før måtte tolke og lete i andre kilder.

Noen sider ved forordningen vil kunne skape kontroverser. Dette gjelder spesielt det at regelverket favner så bredt: Reglene gjelder ikke bare for virksomheter i Europa, men også for bedrifter utenfor Europa som tilbyr varer og tjenester til europeiske borgere, for eksempel via nettbutikker. Selv om regelverket gjelder i slike tilfeller, kan det opplagt bli utfordrende for datatilsynene å håndheve det overfor selskaper som ikke er etablert i Europa.

Videre har EU nå fastsatt en aldersgrense for når man kan samtykke til behandling av personopplysninger. Utgangspunktet blir nå ved 16 år, mens det enkelte land kan velge å sette grensen ned til 13 år. Dette vil kunne utløse en diskusjon om barns bruk av internett og sosiale medier

I Norge har Justis- og beredskapsdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet ansvaret for å følge opp den nye personvernforordningen. Målet er at forordningen skal bli gjeldende rett i Norge samtidig som i EU, altså sommeren 2018.

Utdanning og forskning

Utdanning i EU er nasjonalstatenes ansvar. Allikevel har EU en rolle i en del spørsmål. EUsmål er å sørge for at alle EU-borgere får et godt nok utdanningstilbud, samt å legge til rette for mobilitet og samarbeid i utdanningssektoren.

Felles standarder og mål

EU har satt noen standarder og mål som alle medlemsland skal jobbe for å oppnå innen utdanning. Eksempler er at man har tallfestede prosentmål for hvor mange barn som skal ta del i førskoleutdanning (barnehage) før det obligatoriske utdanningsløpet, eller prosentmål for hvor lavt frafallet i videregående utdanning skal være. Her blander ikke EU seg aktivt inn i hvordan medlemsland løser skolepolitikken sin. Men medlemslandene er enige om noen grunnleggende mål, enten for hva minimumsstandard skal være eller for hva man skal strebe etter å oppnå.

Mobilitet

Mobilitet er noe man primært kan forbinde med utveksling. EU har en svært aktiv rolle i å inspirere til mer utveksling og skole/studier i utlandet. Det viktigste eksemplet er Erasmus+, et stort prosjekt for å gjøre det lettere, billigere og bedre for studenter å ta deler av studiene i andre europeiske land. Ordningen tar sikte på å gjøre prosessen med å få studere i utlandet mer strømlinjeformet og å sikre at man ikke må betale urealistiske summer for å få det til. Målet med tiltak som dette er å skape større utveksling av meninger, ideer og kunnskap, og å inspirere til generelt større mobilitet, noe som kan ha fordeler også i arbeidslivet, et tema vi skal videre på i neste avsnitt.

Standardisering

Man jobber også innenfor EUs rammeverk med å gjøre høyskole- og universitetsutdanninger mer sammenliknbare og for at de skal holde en lik minimumsstandard. Dette kalles Bologna-prosessen. Målet med prosessen er å skape en standard mellom medlemslandene i The European Higher Education Area som er lik nok til at noen som tar en sykepleierutdanning i Sveits eller Kroatia skal kunne være trygg å ansette som sykepleier i Norge eller Frankrike. Dette forenkler også mobilitet i arbeidsmarkedet i Europa, og gjør det lettere å flytte seg på tvers av landegrenser og kunne regne med å få en jobb.

Forskning

EU fremmer og organiserer også samarbeid i forskningssektoren. Det største forskningsprogrammet i EU heter Horizon 2020, og har som formål å bygge et større samarbeid blant forskere i hele EU ved å la dem finne hverandre, etablere forskningsprosjekter og få støtte til forskningen. Målet er å utnytte mangfoldet av forskningsmiljøer i Europa og gjennom det sørge for at europeisk forskning er noe av

verdens beste.

Vanlige motargumenter og påstander:

Påstand: «Skole og høyere utdanning burde være nasjonalstatens ansvar, ikke noe som styres fra EU!» eller «Skolene drives best lokalt, ikke fra Brussel!»

Svar: Skole og høyere utdanning *er* et lokalt ansvar, og alt som gjelder hvordan utdanning drives, finansieres og utvikles styres helt og holdent av nasjonalstatene. Det EU gjør i skolepolitikken er to ting: For det første bistår de, etter ønske fra medlemslandene, med det de kan for å holde en viss standard i utdanningssystemet i hvert medlemsland. For det andre bidrar de med de tingene det ikke er logisk å løse lokalt i hvert medlemsland. Eksempler på dette er å utvikle felles standarder for profesjonsutdanninger som sykepleiere og leger, eller å gjøre det lettere og mer attraktivt å utveksle til andre land i Europa.

Arbeids- og sosialpolitikk

I dag er EUs rolle i arbeidsmarkedet sentrert rundt å koordinere og følge nasjonal politikk.

Europeisk Ungdom mener EUs rolle som pådriver i arbeidslivspolitikken må bli enda sterkere. En bedre samordning på EU-nivå vil kunne bli nødvendig, all den tid EU-landenes økonomier blir stadig mer avhengige av hverandre. Mye av den norske lovgivningen hvagjelder arbeidslivspolitikken er tilpasset EUs regler på området.

Verdiskapning gjennom arbeid er den viktigste enkeltfaktoren for de moderne velferdsstatene i Europa. Økt sysselsetting og et godt samarbeid i sosial- og arbeidslivspolitikken er sentralt for å skape bærekraftig økonomisk vekst. Arbeidernes rettigheter på tvers av landegrensene må styrkes, og en trygg og forutsigbar arbeidslivspolitik burde være en del av fundamentet. Europeisk Ungdom ønsker et EU som er en enda sterkere pådriver for sosial rettferdighet i tillegg til at det må være godt utstyrt til å gi flere europeere nye arbeidsmuligheter. Arbeidsledighet er kanskje den største utfordringen EU står ovenfor de neste årene, spesielt blant unge. EU har flere programmer på plass for å få til dette, og disse bør styrkes. Målet må være å gi så mange som mulig sjansen til å skape et godt og verdig liv. EU er, og skal være, et frihetsprosjekt.

EUs økonomiske samarbeid og felles arbeidslivspolitik må styrkes. EU skal sikre like rettigheter til arbeidstakere, uansett hvilket land de kommer fra eller jobber i. Næringslivet skal gis gode vekstvilkår, gjennom et stabilt og sterkt arbeidsmarked. EU skal sikre like rettigheter mellom alle kjønn og forbud mot diskriminering på bakgrunn av seksuell orientering, funksjonsnedsettelse, etnisitet, livssyn, eller lignende i arbeidslivet. EUs arbeidslivspolitik bør utarbeides gjennom et institusjonalisert samarbeid mellom EU, arbeidsgiver-, og arbeidstakerorganisasjoner.

EU som overnasjonalt organ er de eneste som har myndighet til å sette en minstestandard innenfor arbeidslivet. Dette har vært gjort tidligere, både innenfor arbeidsmiljø og arbeidstakers rettigheter. Dette har til og med ført til at norske arbeideres rettigheter i arbeidslivet har blitt forbedret.

Vanlige motargumenter og påstander:

Påstand: «EU kommer til å ødelegge norsk arbeidsliv»

Svar: Nei. Det har til og med forbedret arbeidstakers rettigheter gjennom innføring av minstekrav i arbeidslivet. EUs arbeidslivsregler er i all hovedsak minimumskrav som kangjøres strengere.

Samferdsel

EU har en visjon om å sørge for at alle land i unionen har en høy nok standard både på transport og infrastruktur. I tillegg ser man transport og infrastruktur som et viktig grep i EUs klimapolitikk. Derfor har EU en stor mengde samferdselspolitikk og tiltak.

Infrastrukturen i de forskjellige EU-landene holder en svært varierende standard, der noen har en veldig høy kvalitet og andre veldig lav. Europakommisjonen jobber aktivt for å utbedre infrastruktur i medlemslandene som trenger det for å skape et effektivt og godt infrastrukturnettverk i hele unionen. Dette er en nødvendig del av å sørge for at de fire frihetene (fri bevegelse av mennesker, varer, tjenester og kapital) er praktisk mulige.

EU er også i sammenheng med dette en viktig koordinator for store samferdselsprosjekter mellom forskjellige land. Det kanskje mest kjente eksemplet er Euro-tunnelen, den undersjøiske tunnelen som forbinder Storbritannia med fastlandet i Frankrike.

I tillegg jobber EU for at samferdselen i Europa skal være så klimavennlig som mulig. Tidligere prøvde kommisjonen å jobbe for å vri vare- og persontransport fra fly og veier over til båt og tog, men det har siden blitt sett på som mer hensiktsmessig å legge premissene for at alle former for transport skal være så klimavennlige som mulig.

Vanlige motargumenter og påstander:

Påstand: «Samferdselspolitikken til EU er lagd for de store, flate slettene i sentral-Europa. De har ikke en politikk som passer til Norges fjell og fjorder.»

Svar: Norske fjell og fjorder kan ikke måle seg med alpe og pyreneene når det gjelder ufremkommelighet, så dette er feil. Men det er heller ikke helt relevant. EUs samferdselsmål handler ikke om å dra til Norge og bygge veier. De handler om at Norge skal være så godt forbundet med nabolandene og resten av infrastrukturen i Europa som mulig, og at transporten skal være så klimavennlig som mulig.

Dette er en utvikling som er utelukkende positiv for Europa, og også for Norge. Hvis man klarer å bygge en enorm jernbanetunnel under den engelske kanal så kommer man seg også rundt noen fjell og fjorder.

Mat og helse

Vanlige motargumenter og påstander:

Påstand: «EU har regulert hvor krummet bananene kan være og har i praksis forbydd for bøyd bananer» (direktiv EC nr. 2257/94)

Svar: EU har aldri forbudt bøyd bananer, men har harmonisert klassifiseringene av kvalitet og størrelse på frukt. Dette er for at det skal være mulig å kjøpe og selge produktet internasjonalt - kvalitetsstandarder er nødvendig slik at folk vet hva de kjøper, og at produktet tilfredsstillter kjøperens forventninger. EU-forordningen innebærer at man oppretter to kategorier for kvaliteten på bananene. Klasse 1 stiller krav til lengde, men frukten kan inneholde små defekter som "misdannelse eller unormal krumning". I klasse 2 er det ingen slingringsmonn til hverken form eller lengde.

Regulering av krumning på bananer var allerede regulert i Norge før EØS. Det er fint for oss (Norge, ikke akkurat verdens største banan-produsent) at vi vet størrelsen og kvaliteten på produktene vi importerer. Det er bedre at EU/EØS har én standard for import av bananer i stedet for at 28 EU-land og 3 EØS-land har forskjellige regler. Harmonisering av regelverk i EU skaper mindre byråkrati og er samfunnsøkonomisk effektivt.

Påstand: «EU har bestemt at agurker som selges i EU må være rette» (direktiv EEC nr. 1677/88)

Svar: Agurker trenger ikke å være rette, men (i likhet med bananene) man har europeiske standarder for å klassifisere agurker inn i ulike grupper. Ingenting er forbudt i henhold til disse reglene. Hensikten er derimot å ha de samme spesifikasjonene i hele EU slik at kjøpere i ett land vet både kvalitet og kvantiteten på produktet som de kjøper usett fra et annet land. Disse reglene er identiske med pre-eksisterende standarder satt ned både av FN / OECD og Storbritannia.

Det er fint for oss at vi vet størrelsen og kvaliteten på produktene vi importerer. Det er bedre at EU/EØS har én standard for import av agurker i stedet for at 28 EU-land og 3 EØS har forskjellige regler. Harmonisering av regelverk i EU skaper mindre byråkrati og er samfunnsøkonomisk effektivt.

Påstand: «Dersom Norge blir med i EU må vi innføre EUs snusforbud»

Svar: Snus ble forbudt å selge i EU i 1992 av helsemessige årsaker. Sverige fikk unntak fra dette forbudet da de ble medlem av EU tre år senere. Ettersom snus

hovedsakelig er et svensk produkt, har de fått gjennomslag for å regulere produksjonen selv. Dette til tross for at flere aktører i EU-systemet oppgjennom

årene har jobbet for å stramme inn EUs tobakkspolitikk. Norge har forhandlet frem et tilsvarende unntak gjennom EØS-avtalen. Uavhengig av hva man mener om tobakkspolitikk, viser dette eksempelet at det er mulig å få til nasjonale tilpasninger innad i EU.

Påstand: «EU har innført et kanelforbud som kan true den norske kanelbollen»

Svar: EU har vedtatt maksnivåer på bruk av stoffet kumarin - som finnes naturlig i kanel og gir den distinkte kanelsmaken. Kumarin i store mengder kan være skadelig for leveren. Liv Signe Navarsete (SP) var en av de som gikk hardest ut mot direktivet da det ble "oppdaget" at den var innført i norsk lov av Mattilsynet, og fremstilte det som at EU ville forby den norske kanelbollen. Det både Navarsete og mediene overså var at direktivet ble innført gjennom EØS-avtalen mens Navarsete satt i regjering. Norge innførte strengere grense for kumarininnhold i 2011. Senterpartiet stemte for i Stortinget. Da EU-direktivet, en minimumsstandard, dukket opp trengte Norge praktisk talt ikke å endre noe lowerk ettersom vi allerede lå over minstestandarden som kom fra EU.

Denne saken er et godt eksempel på hvordan noen aktører automatisk setter seg på bakbeina med en gang lowerket kommer fra EU - selv et direktiv som skal forhindre leverskader. For folkehelsens fremtid burde man kanskje heller spørre seg hvor forsvarlig det er å la Senterpartiet sitte med makten? Fri flyt av Navarsete kan føre til leverskader.

Påstand: «EU gjør at Norge må tillate E-stoffer vi ellers ikke ville tillatt»

Svar: Norge har det samme regelverket som EU for tilsetningsstoffer, regelverket for slike stoffer er basert på grundig forskning og dokumentasjon ifølge Mattilsynet. Etter at EU omorganiserte sin matpolitikk i 2001, er kravene til hva som godkjennes blitt veldig mye strengere.

Del 3: Hvorfor
skal
venstresiden og
høyresiden være
for EU?

Hvorfor venstresiden bør være for EU

For mange venstreorienterte mennesker i Norge, er EU er på nåværende tidspunkt langt fra hva de drømmer om. De hevder EU er udemokratisk og det indre markedet er ikke tilstrekkelig supplert av et sosialt Europa. I flere perioder har høyreorienterte partigrupper styrt Europa. Derfor har EU-motstanden på venstresiden vært selve lakmustesten på om man er en ekte sosialdemokrat. Uttrykker man seg positivt til noe som omhandlet EU, er man høyreorientert.

Men en slik defensiv holdning gagnar kun høyresiden i Europa. Det er den største gavepakken man kan gi dem. Man setter seg selv på sidelinjen og lar høyresiden stake ut framtidens Europa. I et moderne demokrati må man delta på de arenaene hvor de avgjørende beslutningene tas. Når venstresiden sitter stille i båten, får motstandere totalt arbeidsro til å skissere de lange linjene i samfunnsutviklingen.

Målet må være politikk og visjoner, ikke standpunkt for eller mot. Uansett hvor mot man kan være norsk EU-medlemskap, trenger fortsatt mennesker bedre rettigheter i arbeidslivet. I EU arbeides det med dette hver dag. Mange av de nye medlemslandene sliter med lave standarder. Gjennom langsiktig arbeid har man i EU bedre levevilkårene for millioner av mennesker som tidligere levde under til tider ekstreme forhold. Å gi tilgang til de fire friheter og til det indre marked sikrer samtidig mer velferd til den enkelte.

EU er en arena hvor vi kan sikre at alle får de samme rettighetene som vi nyter godt av i Norge. Den Europeiske Unionen er ikke en del av problemet, det er en del av løsningen.

Dette kan vi få til gjennom et sosialt ansvarlig EU, som verner om og utvikler rammene for nasjonale velferdssamfunn, og som sikrer alle arbeidstakere skikkelige vilkår. Gjennom en politikk som forebygger krig, respekterer internasjonal rett og tar ansvar for flyktningkrisa. Et EU med mindre byråkrati, mer borgermedvirkning og som samarbeider og går foran med ambisiøse tiltak for å stoppe klimakrisen og sikrer en bærekraftig utvikling er et venstresidens EU. Grenseløse utfordringer krever grenseløst samarbeid.

Vanlige motargumenter og myter:

Påstand: «EU er kjipt og tenker kun på seg selv. De er en rikmannsklubb som trekker opp stigen etter seg og bidrar ikke noe med bistand. De svikter verdens fattigste.»

Svar: Feil. EU gir godt over halvparten av verdens samlede bistand. Med andre ord så er EU verdens største bistandsaktør. Norge samarbeider masse med EU om kriseoperasjoner og bistandsprosjekter, Norge kunne aldri gjort alt vi gjør i dag uten

internasjonalt samarbeid med EU og USA. I tillegg løfter EU Øst-Europa ut av fattigdom.

Påstand: «EU vil nekte Norge i å gi mer bistand til U-landene»

Svar: Feil. Alle land driver sin egen bistandspolitikk. EU er dessuten verdens største giver av bistandsmidler målt etter antall innbyggere.

Påstand: EU medlemskap vil rasere den norske velferdsstaten

Svar: EU raserer ingenting. Tvert i mot sikres en rekke minstestandarder som så det enkelte medlemsland kan velge å øke. Det finnes en rekke grunnleggende rettigheter som kun danner et utgangspunkt for videre arbeid. Dette er også gjort for å sikre det enkelte land handlefrihet til å tilpasse politikken til egne forhold. Danmark har vært medlem av EU-samarbeidet i lang, lang tid og har utviklet velferdssystemet sitt betydelig i samme periode.

Påstand: «Medlemskap i EU vil flytte all makt til Brussel»

Svar: Overnasjonale utfordringer krever overnasjonale løsninger. Lokale utfordringer som skolepolitikk, vil selvfølgelig styres lokalt som nå.

Påstand: «Norge må innføre euro om vi melder oss inn i EU.»

Svar: Det eneste kravet som foreligger er at man må innføre euroen på et tidspunkt, men det tidspunktet bestemmer landet selv. Sverige er i utgangspunktet forpliktet til å innføre euro, men etter folkeavstemning valgte de å utsette det på ubestemt tid. Kun 19 av EUs 28 medlemsland har innført Euro. Dette viser hvordan EU ikke legger bindende føringer på avgjørende nasjonale spørsmål, men tillater omfattende nasjonalt handlingsrom.

Påstand: «Det er umulig å stoppe klimaendringene når alt handler om handel og økonomisk vekst.»

Svar: Riktig. Men samarbeidet både skal og må handle om mer enn handel og økonomisk vekst. Klimakrisen løses ikke av Norge alene, vi må samarbeide for å nå målene. EU har vist at økonomisk vekst og kutt i klimautslipp er forenlig. I tiden siden 1990 har EUs BNP økt samtidig som utslippene har gått ned.

Hvorfor høyresiden bør være for EU

For norsk høyreside er internasjonalt samarbeid en fundamental del av den politiske plattformen. For høyresiden blir hovedargumenter internasjonalt samarbeid, styrke rikets sikkerhet, handel, bekjempelse av terror og kriminalitet, samt opprettholde gode diplomatiske relasjoner med andre land. Norsk høyreside bør være for EU fordi Den europeiske union sikrer nettopp dette.

EU fikk som kjent fredsprisen i 2012. Grunnen til det er enkel. Det har ikke vært krig blant land som samarbeider. For å opprettholde fred må stater like hverandre, og de som ikke liker hverandre må være gjensidig avhengig av hverandre. I det ligger det at ingen vil tjene på å gå til krig med den andre. Det er nettopp dette EU sikrer, EUs 28 medlemsland er gjensidig avhengig av hverandre, derfor vil ingen tjene på å gå til krig. Dette er med på å sikre Norges sikkerhet og bør være en av hovedgrunnene til at høyresiden skal være for EU

Når det kommer til økonomi så blir EU ofte fremstilt som ett markedsliberalistisk prosjekt. Det er ikke å legge skjul på at markedsliberalisme klinger godt i høyrefolk sine ører. EU er uten tvil det største frihandels område i verden. Høyresiden elsker frihandel og bør derfor også være for EU

I dagens globaliserte verden kan man reise jorden rundt på under ett døgn. Med det følger det også utfordringer, som terror og kriminalitet. Dette er problemer som strekker seg lenger enn nasjonale grenser. Gjennom EU kan land dele etterretningsinformasjon, utlevere kriminelle og tette samarbeidet for å nedkjempe kriminalitet. Dette er viktige saker for norsk høyreside og bør være en av grunnene for at høyresiden skal støtte norsk EU medlemskap

Men det viktigste argumentet uavhengig av politisk ståsted er demokrati. Norge er ikke representert i EU men tar fortsatt imot lover og regler fra Brussel uten å noe vi skulle sagt. For å sikre demokratiet bør norsk høyreside være for EU medlemskap.